

Razgovaramo također i o raznim pučkim načinima predviđanja vremena. Jedan od njih je i:

RED SKY AT NIGHT, SHEPHERD'S DELIGHT
RED SKY IN THE MORNING, SHEPHERD'S WARNING.

VII. Završetak

Svaka grupa dobiva jednu šalu o vremenu — izrezak iz novina. Učenici ukratko prepričavaju šalu i objašnjavaju zašto je smatraju uspješnom/neuspješnom.

Nina Legiša-Glavić

Andy Jelčić

METEOROLOŠKA TERMINOLOGIJA I SIMBOLI U NASTAVI NJEMAČKOG JEZIKA

Ova nastavna jedinica predviđena je za treći razred srednje škole, nakon što su učenici prethodno učili šest godina njemački jezik po dva sata na tjedan. U slučaju da se radi o manje naprednoj grupi ili razredu, moguće je uz to raditi u četvrtom razredu. Predviđeno vrijeme izvođenja su dva školska sata, no neke se faze mogu, prema želji nastavnika, skratiti ili potpuno izbaci, tako da je izvedba moguća i unutar jednog sata. U sedmoj godini učenja jezika i u dobi između 17 i 18 godina mnogi se susreću s javnim medijima drugih jezičnih područja, a pri tome ne vladaju nekim specifičnim skupovima termina i fraza. Meteorologija je u obliku izvještaja o situaciji i prognozi redovito zastupljena u svim sredstvima javnog informiranja, pa stoga smatra-

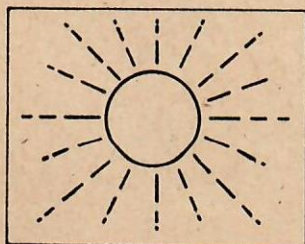
mo da je učenike korisno osposobiti ne samo za pasivno razumijevanje već i za aktivno baratanje relevantnim strukturama.

Baza za ovu nastavnu jedinicu su konkretni primjeri vremenske prognoze, kakvi se svakodnevno mogu čuti i vidjeti na radiju i televiziji.

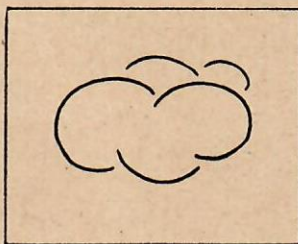
U tzv. fazi prezentacije ispituje se u kolikoj mjeri učenici vladaju simbolima i odgovarajućim izrazima vezanim za vremenske izvještaje i prognozu. Prvo se podijele kartice sa simbolima za sunce, oblake, kišu, snijeg i maglu, kakvi su uobičajeni na televiziji i u novinama. Da ne bi bilo poteškoća, simboli su jednoznačni, dakle nema simbola »djelomice oblačno« ili »sunčano s izmaglicom«, već se složene situacije, kada učenici svladaju terminologiju, izražavaju pomoću nekoliko kartica. Određeni problem predstavlja pokazatelj temperature, za koji, već prema sklonostima nastavnika i koncepciji sata, predložimo tri moguća rješenja:

- a) shematski prikaz termometra na kojem učenici i nastavnik olovkom ili prstom pokazuju višu ili nižu temperaturu;
- b) kombinaciju kartice s brojevima i prikazom termometra;
- c) termometar s prorezom po kojem se može pomicati kartonski indikator.

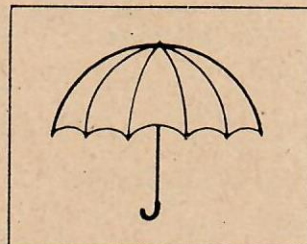
Izrada kartica i termometra postavlja određeni tehnički zahtjev za nastavnika, no nakon što jednom sve ovo postoji, može se uvijek ponovno koristiti kao pomagalo. Grafički simboli za korištenje na satu su ovi:

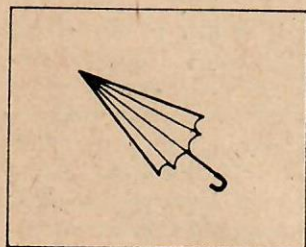
SUNCE — sunčano

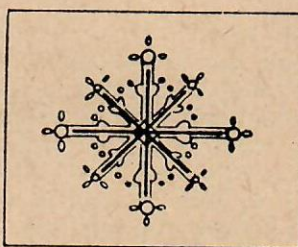
OBLAK — oblačno

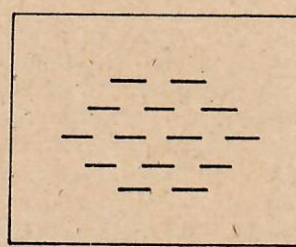
KIŠA

MOGUĆA KIŠA

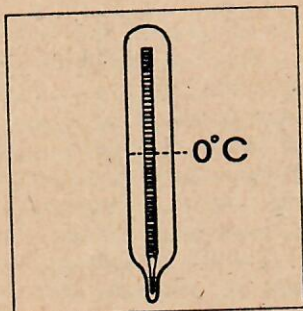

SNIJEG

MAGLA

Moguća varijanta prikaza termometra u kombinaciji s karticama brojeva.

Pošto svaki učenik, par ili grupa, ovisno o želji nastavnika i veličini obrazovne grupe, dobije po jedan komplet kartica, učenici s magnetofonske vrpce ili kasete slušaju četiri primjera vremenske prognoze na izvornom njemačkom jeziku. Ovakve prognoze mogu se snimiti ili s austrijske televizije, tj. radija ili, ako je nastavniku dostupno, s njemačke televizije ili radija. Prvo slušanje je pasivno da bi se učenici perceptivno usmjerili na predstojeći zadatak, a pri drugom se slušanju nakon svakog primjera napravi pauza u kojoj učenici pomoću simbola (dizanjem kartice) reproduciraju ono što su čuli. Na taj način nastavnik dobiva uvid u poznavanje terminologije i simbola kod učenika, pri čemu se mogu zamisliti poteškoće u razlikovanju učenikova nerazumijevanja jezika od nepoznavanja simbola. Ipak se može pretpostaviti da učenici te dobi ne bi smjeli imati poteškoća sa simbolima, osim, možda, pomalo nejasnog i ne tako čestog simbola za maglu, pa se stoga sve greške mogu protumačiti kao nepoznavanje terminologije.

Slijedeća faza sastoji se od objašnjavanja simbola riječima, i to na ovaj način: na ploču se učvrste uvećani simboli, pa se uz njih najprije ispisuju odgovarajuće imenice (koje učenici uglavnom poznaju), a zatim se iz imenica izvode priloge (sonnig, bewölkt, wolzig, regnerisch), nakon čega navedene imenice i priloge valja uklopiti u tipične sintaktičke strukture, npr. das Wetter morgen überwiegend sonnig, gebietsweise Frühnebel, in den Tälern der Alpen nordseite Glatteisgefahr...

Novonaučene strukture postepeno se uvježbavaju tako da svaki učenik ili grupa mora dati po jedan kratki primjer, a zatim se prelazi na integraciju pojedinih sklopova u cjeline uz proširenje dodatnim izrazima, ovisno o sposobnostima grupe ili razreda.

Slijedeći zadatak je da učenici prognostičkim terminima opišu i simbolima označe vremensku situaciju toga dana te da zamisle prognozu za slijedeći dan. Primjer ovakve prognoze mogao bi izgledati ovako:

»Heute war es im ganzen Bundesgebiet überwiegend heiter, Frühtemperaturen waren in den Niederungen 3—5 Grad, über 2 000 Meter 0 bis — 5 Grad. Im Süden leicht bewölkt mit Ostwind. Tageshöchsttemperaturen waren 10 bis 12 Grad.«

»Wettervorhersage für den kommenden Dienstag: Es wird weiterhin heiter, in südlichen Gebieten leichte Wolkenbildung, in den Tälern Frühnebel und Glatteisgefahr, Schneefallgrenze steigt auf 2 000 Meter. Frühtemperaturen erreichen voraussichtlich die heutigen Werte, während die Tageshöchstwerte etwas steigen.«

U završnoj fazi sata slijedi uvježbavanje naučenih fraza i izraza, i to pismeno. Zbog temeljitijeg utvrđivanja: svaka grupa učenika dobiva zadatak da uz pomoć kartica sa simbolima ostatku razreda opiše određenu vremensku situaciju, npr. prognozu vremena za Split u kolovozu, za Ljubljanu u studenom, za Moskvu u siječnju, za Atenu u rujnu ili za Hamburg u listopadu. Druga je mogućnost da se učenicima ili grupama učenika podijele fotografije pojedinih tipičnih vremenskih situacija tako da oni na temelju toga oblikuju svoje vremenske izvještaje. Ova varijanta iziskuje, naravno, nešto više truda od nastavnika budući da fotografije s dovoljno jasnim prikazima vremenskih situacija i nisu tako česte.

Napokon, može se organizirati i neka vrsta igre u kojoj učenici jedni drugima pokazuju pojedine kombinacije kartica (npr. oblak, snijeg, niske temperature, vjetar, sunce, visoke temperature, maglu), na temelju čega ostali učenici moraju sastaviti izvještaj o vremenu.

Postoji, naravno, još i niz drugih mogućnosti za uvježbavanje ovog gradiva pa nastavnik, ovisno o vlastitim afinitetima i mašti, može oblikovati i različite vježbe transformacije, uvrštavanja ili različite sintaktičke igre.

Nives Sironić-Bonefačić

VREMENSKA PROGNOZA KAO POTICAJ USMENOM I PISMENOM IZRAZAVANJU

Pri razradi autentičnog materijala u nastavi čest je problem duljina i težina teksta. Pokušat ćemo izložiti obradu kratkog i jezično pristupačnog autentičnog materijala u razredu. Predlažemo vremensku prognozu jer će ona po svojoj duljini i gramatičkim strukturama biti dostupna i razumljiva učenicima druge ili treće godine učenja jezika. Nova tematika, koja obično nije obuhvaćena u udžbenicima za učenje jezika, može potaći učenike na rad.

Valja napomenuti da su izbor leksika i stil izražavanja u vremenskoj prognozi specifični i da se često radi o semantičkim i stilističkim klišejima, koji na prvi pogled ne izgledaju jednostavno. Pa ipak, njihova nepromjenljivost olakšava pamćenje i omogućuje da ih učenici sami kreativno koriste. Taj materijal pruža različite mogućnosti korištenja u razredu, a može se proširiti i novim leksičkim elementima i elementima kulture, posebno geografije (poznavanje talijanskih regija, orijentacija u prostoru i na karti itd.). Bit će koristan i dodatni materijal, kao što su humoristički crteži vezani uz temu meteorologije i vremena, kraći pisani tekstovi ili poslovice na istu temu itd.

Po gramatičkim strukturama vremenska je prognoza u talijanskom primjer za nominalizaciju teksta.

Materijal koji se donosi u razred mora biti aktuelan, tj. vremenska prognoza mora biti iz novina novijeg datuma. Predlažem da se izabrani tekst fotokopira. Ako radimo na višem stupnju učenja, bit će korisna usporedba više vremenskih prognoza istog dana koje su objavljene u različitim talijanskim